ରାଜ୍ୟ

1961
ସେପ୍ଟେମ୍ବର 14

ବନାମ

କ୍ୟାପଟେନ ଜଗଜିତ୍ ସିଂହ

(କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ, କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହା, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ)

ଜାମିନ-ଅପରାଧ ଗୋଟିଏ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ଧାରା ଅନୁସାରେ ଜାମିନ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ-ଭାରତୀୟ ସରକାରୀ ଗୋପନୀୟ ତଥ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1923 (1923 ର XIX), ଧାରା 3,5 ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଯିଏକି ଭାରତୀୟ ସେନାର ପୂର୍ବତନ କ୍ୟାପଟେନ ଥିଲେ ଏବଂ ଭାରତରେ ଏକ ଫରାସୀ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତିନିଧିମଣ୍ଡଳରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ,ସରକାରୀ ଗୋପନୀୟ ତଥ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଏବଂ 5 ଅନୁଯାୟୀ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଏକ ବିଦେଶୀ ଏଜେନ୍ସିକୁ ସରକାରୀ ଗୋପନୀୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସହିତ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ଜାମିନ ଆବେଦନକୁ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାମିନ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ମାମଲା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଧାରା 5 ଅଧୀନରେ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ ନୁହେଁ ଯାହା ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେହି ସମୟରେ ଚାଲିଥିବା ଦୌରା ସୁପର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ମାମଲା ଧାରା 5 କିମ୍ବା ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରି ନଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା ଯେ, ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଅପରାଧ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଜାମିନ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧରି ନେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାମିନ ଆବେଦନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହା ପରେ ସେ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଯେପରିକି ଅପରାଧର ପ୍ରକୃତି ଓ ଗମ୍ଭୀରତା, ପ୍ରମାଣର ସ୍ୱରୂପ, ଅଭିଯୁକ୍ତର ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତି, ତାଙ୍କର ପଳାୟନର ସମ୍ଭାବନା, ଜନସାଧାରଣ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ବୃହତ୍ତର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସହିତ ହେରଫେର ଏବଂ ଜାମିନ ନଥିବା ଅପରାଧରେ ଜାମିନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ସମୟରେ ଉପୁଜୁଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଚାର ।

ଜାମିନ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ ପଳାୟନ କରିନପାରନ୍ତି, ଏହା ଜାମିନ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଧାର ନଥିଲା ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 118/1961 ।

1961 ମସିହାର ଫୌଜଦାରୀ ବିବିଧ ସଂଖ୍ୟା 255- D ରେ ଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ସର୍କିଟ୍ ବେଞ୍ଚ)ର 1961 ମସିହା ମେ 10 ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ *ଭାରତର ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ସି. କେ. ଡାଫ୍ଟାରୀ, ବେପିନ୍ ବିହାରୀ ଲାଲ୍, ଟି. ଏମ୍. ସେନ୍ ଏବଂ ଆର୍. ଏଚ୍. ଢେବର* ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ପାଇଁ *ଏନ୍. ସି. ଚାଟାର୍ଜୀ, ମେହେର ସିଂ ଚଡ୍ଡା, ଏ. କେ. ନାଗ ଏବଂ ଆଇ. ଏସ୍. ସାହନୀ* ।

1961 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 14 ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ୱାଞ୍ଚୁ - ଭାରତୀୟ ସରକାରୀ ଗୋପନୀୟତା ଅଧିନିୟମ 1923 ରସଂଖ୍ୟା XIX, (ଏହାପରଠାରୁ ଅଧିନିୟମ କୁହାଯାଏ)ର ଧାରା 3 ଏବଂ 5 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତା ଜଗଜିତ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ଭାରତୀୟ ସେନାର ଜଣେ ପୂର୍ବତନ କ୍ୟାପଟେନ୍ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର, 1960ରେ ଗିରଫ ହେବା ସମୟରେ ସେ ଭାରତରେ ଏକ ଫରାସୀ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତିନିଧି ମଣ୍ଡଳରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଏବଂ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ସେନା ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲେ । ଏହି ତିନି ଜଣଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରି ସରକାରୀ ଗୋପନୀୟତାକୁ ଏକ ବିଦେଶୀ ଏଜେନ୍ସିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ନିକଟରେ ଜାମିନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଦିଲ୍ଲୀର ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 498 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କେବଳ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଲା ହୋଇପାରେ, ଯାହା ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ, ଯାହା ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଧାରା 3 କିମ୍ବା ଧାରା 5 ଲାଗୁ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ; କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିବାଦ ଉପୁଜିବା ନେଇ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ

1961
ରାଜ୍ୟ
ବନାମ.
କ୍ୟାପଟେନ ଜଗଜିତ୍ ସିଂହ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ୱାଞ୍ଚୁ

ଦିଆଯାଇଥିବା ମତରେ ଯଥାର୍ଥତା ରହିଛି । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସହିତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଜାମିନରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ, ବିଶେଷକରି ଯେହେତୁ ଏହା ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ବିଚାରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ପଳାୟନ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଜାମିନ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ ରାଜ୍ୟ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯାହା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଏକ ମଧ୍ୟକାଳୀନ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଜାମିନକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ମାମଲାଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସିଛି ।

ଆମ ମତରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଏକ ମୌଳିକ ତ୍ରୁଟି ରହିଥାଏ ଯେତେବେଳେ ବି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଜାମିନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥାଏ, ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ତାହା ହେଉଛି ଯେ, ଯେଉଁ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଉଛି, ତାହା ଜାମିନ ଯୋଗ୍ୟ କି ଅନ୍ୟଥା । ଯଦି ଅପରାଧ ଜାମିନ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 496 ଅନୁଯାୟୀ ତୁରନ୍ତ ଜାମିନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ; କିନ୍ତୁ ଯଦି ଅପରାଧ ଜାମିନ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ତେବେ ଅଧିକ ବିଚାର କରାଯିବ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଚାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜାମିନ ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଆଦେଶ ନେବେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଯେଉଁ ତ୍ରୁଟି ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଯେ, ସେ ବିଚାର କରିନାହାନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା ଜାମିନ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା କି ଅନ୍ୟଥା । ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବୁଥିଲେ ଯେ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଦୌରା ସୁପର୍ଦ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାର ଥିଲା, ଏହି ମାମଲାରେ ଅପରାଧ ଧାରା 5 ଅଧୀନରେ ଆସିଥାଏ କି ଯାହା ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ କିମ୍ବା ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ ଆସିଥାଏ କି ଯାହା ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ, ତେବେ ଏହା ଏହି ଧାରଣାରେ ଆବେଦନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଯେହେତୁ ଅପରାଧ ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଧାରରେ ଜାମିନ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିନଥିଲେ, କାରଣ ଏହି ଆଦେଶରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଅପରାଧ ଧାରା 3 କିମ୍ବା ଧାରା 5 ଅଧୀନରେ ଆସୁଛି କି ଏହି

ପ୍ରଶ୍ନ ବିବାଦୀୟ ଥିଲା । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅପରାଧକୁ ଧାରା 5ର ପରିସରଭୁକ୍ତ କରିବା ସମ୍ଭବ ବୋଲି ବିଚାର କରିଥିଲେ । ଆମ ମତରେ ଏହା ଏକ ମୌଳିକ ତ୍ରୁଟି ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଜାମିନ ଆବେଦନ ଉପରେ ସମାଧାନ କରିବାରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ଯଦି ସେ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅପରାଧ ଧାରା 3 କିମ୍ବା 5 ଅଧୀନରେ ଅଛି କି ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିନଥିଲା, ତେବେ ମାମଲାକୁ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ଏହି ଧାରଣା ଉପରେ ଯେ ମାମଲାଟି ଆଇନର ଧାରା 3ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହା ପରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଚାରକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା, ଯେପରିକି, ଅପରାଧର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଗମ୍ଭୀରତା, ପ୍ରମାଣର ଚରିତ୍ର, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତି, ବିଚାର ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ସୁରକ୍ଷିତ ନ ହେବାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମ୍ଭାବନା, ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ହେରଫେର କରାଯିବାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଶଙ୍କା, ଜନସାଧାରଣ କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟର ବୃହତ୍ତର ସ୍ୱାର୍ଥ, ଏବଂ ସମାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଚାର, ଯାହା ଏକ ଅଣ -ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଜାମିନ ପାଇଁ ଏକ ଅଦାଲତକୁ ପଚରାଯିବା ସମୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ | ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 498 ଅନୁଯାୟୀ, ଜାମିନ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କ୍ଷମତା ବହୁତ ବ୍ୟାପକ; ତଥାପି ଯେଉଁଠାରେ ଅପରାଧ ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ଏକ ଅଣ -ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଜାମିନ ମଞ୍ଜୁର ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉପରୋକ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ବିଚାରକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ପଡିବ । ଏହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କରିଥିବା ପରି ମନେ ହେଉନାହିଁ, କାରଣ ସେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେପରିକି ଯେଉଁ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଚାଲିଥିଲା ତାହା ଜାମିନ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।

ଏହି ମାମଲାରେ ଜାମିନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ତାହା ହେଲା ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କୁ ଜାମିନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ପଳାୟନ କରିବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ସେ ଭଲ ଭାବରେ ଜଡିତ ଥିଲେ, ଏବଂ ବିଚାରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା । ତଥାପି, ଏହି ମାମଲାକୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଏକ ଜାମିନ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧ ସହିତ ଜଡିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସହିତ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ଏକମାତ୍ର ବିଚାର ନୁହେଁ ଯାହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନୁହେଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଆମକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଏହା ଏକ ଏପରି ମାମଲା କି ଯାହା ଆପାତତଃ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅଧୀନରେ ଆସେ । ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପରଠାରୁ ଯାହା ଘଟିଛି ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନାବଶ୍ୟକ । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 120-B ଏବଂ ଧାରା 120-B ସହିତ ପଠିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଏବଂ 5 ଅନୁଯାୟୀ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ମାମଲାରୁ, ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ମାମଲା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି, ଯାହା ଏକ ଅଣ - ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ଅପରାଧ । ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ । ଜାମିନ ବିହୀନ ଅପରାଧରେ ଜାମିନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସମୟରେ ଅଦାଲତକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଚାରବିମର୍ଶ ମଧ୍ୟରେ ଅପରାଧର ପ୍ରକୃତିକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ; ଏବଂ ଯଦି ଅପରାଧଟି ଏପରି ଏକ ପ୍ରକାରର ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ ଏହାର ଗମ୍ଭୀରତାକୁ ବିଚାର କରି ଜାମିନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ତେବେ ଅଦାଲତ ଜାମିନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯଦିଓ ଦଣ୍ଡବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 498 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ବହୁତ ବ୍ୟାପକ କ୍ଷମତା ରହିଛି । ଏବେ ଆଇନର ଧାରା 3 ରେ ଏପରି ଅପରାଧର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯାହା ରାଜ୍ୟର ସୁରକ୍ଷା କିମ୍ବା ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକୁଳାତ୍ମକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କୌଣସି ଗୋପନୀୟ ସରକାରୀ କୋଡ୍ କିମ୍ବା ପାସୱାର୍ଡ କିମ୍ବା କୌଣସି ରେଖାଚିତ୍ର, ଯୋଜନା, ପ୍ରତିରୂପ, ଲେଖା କିମ୍ବା ଟିପ୍ପଣୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ କିମ୍ବା ସୂଚନା ହାସଲ କରିବା, ସଂଗ୍ରହ କରିବା, ବିବୃତି କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରକାଶ କରିବା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଯାହା ଶତ୍ରୁ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ହୋଇପାରେ ବୋଲି ଗଣନା କରାଯାଏ । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ଏହି ଅପରାଧ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ପ୍ରକାରର ଯାହା ରାଜ୍ୟର ସୁରକ୍ଷା କିମ୍ବା ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଯଦି ପ୍ରତିରକ୍ଷା, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର, ନୌସେନା, ସାମରିକ ବା ବାୟୁସେନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଷ୍ଟେସନ, ଖଣି, ଖଣିକ୍ଷେତ୍ର, କାରଖାନା, ପୋତ ମରାମତିସ୍ଥଳ, ଶିବିର, ଜାହାଜ କିମ୍ବା ବିମାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ନୌସେନା, ସାମରିକ ବା ବାୟୁସେନା ବ୍ୟାପାର କିମ୍ବା କୌଣସି ଗୋପନୀୟ ସରକାରୀ କୋଡ୍ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହି ଅପରାଧ ଘଟିଲେ ତାକୁ ଚଉଦ ବର୍ଷ କାରାଦଣ୍ଡରେ

ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ମାମଲା ସରକାରଙ୍କ ସାମରିକ ବ୍ୟାପାର ସହ ଜଡିତ, ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ଯଦି ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କୁ 14ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରାଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅପରାଧର ପ୍ରକୃତିକୁ ବିଚାର କରି, ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ଏହା ଏପରି ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ ଫୌଜଦାରୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 498 ଅନୁଯାୟୀ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ବିବେକାଧିକାର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଆମେ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଅଧିକ କିଛି କହିବାର ନାହିଁ କାରଣ ଏହି ମାମଲାର ବିଚାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାକି ଅଛି ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସହ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦୌରା ସୁପର୍ଦ୍ଦ ଆଦେଶ ପୂର୍ବରୁ ଜାମିନରେ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମାମଲା ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପୃଥକ ଅଟେ କାରଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସାବ୍ୟସ୍ତ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଉତ୍ତରଦାତା ଯିଏ ବିଦେଶୀ ଏଜେନ୍ସି ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ସହିତ ଅଭିଯୁକ୍ତ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତା ଫେରାର୍ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ ଏହି ପ୍ରକୃତିର ମାମଲାରେ ତାଙ୍କୁ ଜାମିନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ପାଇଁ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଯେହେତୁ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବିଚାର ପାଇଁ ଦୌରା ସୁପର୍ଦ୍ଦ ହୋଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହି ବିଚାର ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା କମ୍ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କୁ ଜାମିନ ଆଦେଶ କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ଭୁଲ ଏବଂ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବା କରାଯିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛୁ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଜାମିନ ଆଦେଶ କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରୁଛୁ । ଯେହେତୁ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଗିରଫ କରାଯାଇଛି, ତେଣୁ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କୌଣସି ଆଦେଶର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ତଥାପି, ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଯଥାସମ୍ଭବ ଏହି ଆଦେଶ ତାରିଖରୁ ଦୁଇ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିଚାର ଆରମ୍ଭ ହେବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।